№ 15 20 იანვარი, კვირა. 1866—1880 20 იანვარი, კვირა. № 15

დროება

საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი. ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა

რედაქცია
ერევნის მოედანზე, შუაბაზრის თავში მარცხნივ, თ. ლუარსაბ არღუთინსკის სახლში, № 2.

ხელის-მოწერა
მიიღება „დროების“-„ივერიის“ რედაქციაში. გარეშე ცხოვრებთათვის: Въ Тифлисъ, въ редакцію Дроэба' - „Иверія“

„დროება“-„ივერიის“ ფასი

	წელიწადში.	6 თვეს;	3 თვეს
„დროება“-„ივერია“ ერთად	13 მან.	7 მან.	4 მ.
ცალკე „დროება“	9 მან.	5 მან.	3 მ.
ცალკე „ივერია“	6 მან.	4 მან.	2 მ.

ცალკე ნომერი „დროებისა“ ღირს 5 კაპ. „ივერიისა“ 2 მან.

ფასი განცხადებისა
დიდი ასოებით ასოზე 1 კაპ., წვეულებრივის ასოთი-სტრიქონით ასოზე ნახევარი კაპ. წვეულებრივის ასოთი ასოზე მეოთხედი კაპ.

— თუ საჭიროება მოითხოვს რედაქცია გაასწორებს და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს. დაუბეჭდავ წერილს რედაქცია უკანვე ვერ დაუბრუნებს ავტორს.

განცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზედ.

ტელეგრამმები

—

(ხალხთა შორის სააგენტოსი)

კაირო, 17 იანვარს. ხელმწიფე-იმპერატრიცა უკეთ არის, ღამე კარგათ სძინავს, თითქმის აღარ ახველებს და მადაცა აქვს.

გამოვიდა უმაღლესი ბრძანება, რომლის მალითაც დადგენილია ზოგიერთი შტატის თანამდებობა კავკასიის ფოჩტის ოკრუღისა.

პრიზრენდი, 17 იანვარს. მუხთარფაშასა და ალბანიის ლიგის მოთავეთა შორის მოხდა შეტაკება იმის გამო, რომ მუხთარმა სტამბოლში წასვლის ნება არ მისცა ალბანიის დეპუტაციას.

პეტერბურღი, 18 იანვარს. გუშინ დაიწვა აქ 35 დიდი ნავი, რომელნიც თივით იყვნენ დატვირთულნი. ზარალი 100,000 მანეთზე მეტია.

ნიკოლაევი, 18 იანვარს. აქაურ სახელმწიფო ბანკის განყოფილებაში 10,000 მანეთი მოიპარეს. დამნაშავეები დაჭერილი არიან.

ტფილისი, 18 იანვარს.

ჩვენის ხალხისა და ქვეყნის ისტორია მეტად ბნელია და შეუმუშავებელი. ჩვენს ისტორიაში ან სულ არ არის ფაქტები ჩვენის ხალხის ცხოვრების შესახებ და თუ არის კანტიკუნტად სადმე, ისიც მეტად საეჭვოა.

ჩვენ ვამბობთ მარტო იმისთანა ფაქტების თაობაზედ, რომელშიაც ერთობ ხალხი იჩენს თავისთავსა, თავის თვითებასა, თავის მონაწილეობასა ისტორიაში.

ერთის სიტყვით, ჩვენის შიდა-ცხოვრების ისტორია ჯერ ფარდა-აუხდელია და უცნობი ჩვენგან. ჩვენი „ქართლის-ცხოვრება“ ხალხის ისტორია კი არ არის, მეფეთა ისტორიაა და ხალხი კი, როგორც მომქმედი პირი ისტორიისა, ჩრდილშია მიყენებული, თითქო ხალხის ისტორიის შესამეცნებლად საკმაოა კაცმა იცოდეს მარტო მეფეთა ისტორია. თვითონ მეფეთა მოქმედებაც ნაჩვენებია საგარეო საქმეთა შესახებ და არა შესახებ შიდა-საქმეთა.

ამის გამო არც ერთი უეჭველი საბუთი არ უდევს სარჩულად არც ერთს ისტორიულს ფაქტს ჩვენის ხალხის ცხოვრებისას.

თუმცა ასეა, მაგრამ არის ერთი იმისთანა ისტორიული მოვლენა, რომელსაც ვერავინ უარს ვერა ჰყოფს და რომელიც დღესაც უკვირს ყველას, ვისაც კი ამ მოვლენისათვის თვალი დაუკვირვებია.

უეჭველია, რომ ჩვენს ხალხს ორი ათასი წელიწადი უცხოვრია თავისის ცხოვრებითა და თვით-მოქმედებითა. უეჭველია, რომ ამ ორი ათას წელს იმისთანა ხანა ისტორიისა არ დაჰსდგომია, რომ მტრისაგან მოსვენებული ყოფილიყოს ზედ-მიყოლებით და გაუწყვეტლივ ასი წელიწადი მაინც ერთად.

საქართველო დღე და ღამ იარაღით ხელში იდგა, მტერი ყოველმხრიდამ მოწოლილი იყო. ჩვენი ხალხი თითქმის ორი ათასი წელიწადი იბრძოდა, ომობდა, სისხლსა ღვრიდა და ბოლოს მეთვრამეტე საუკუნის დასასრულს თვით-მყოფობითი სული ისე დალია, რომ ჩვენს ქვეყანას არავისი ვალი და ვახში არ დაჰსდებია.

ვჰსთქვათ, მკლავმა და გულმა შეჰსძლო ეს ბოლიათობა, საკვირველი ეს არის—რა ქონებამ გაუძლო ამისთანა ყოფასა? რა ჰკვებამდა ხალხსა, რა ქონებით უძლევებოდა ამოდენა ომებსა და სისხლის ღვრასა? ეს ერთი მუჭა ხალხი თითქმის ქუდზედ კაცად უნდა მდგარიყო იარაღით ხელში, რომ მტრისაგან მტვრად არ აღგვილიყო,—და საზრდოებას ვინ აძლევდა და რა აძლევდა?

ყოველს ამ საგანზედ უეჭველი და გულ-დადებითი პასუხი მეტად ძნელია. ამ შემთხვევაში ჩვენი „ქართლის-ცხოვრება“ ხელს ვერაფრით შეგვიწყობს, ერთს იმისთანას არას გვანიშნებს, რომ საბუთად ვიხმაროთ უეჭველის დასკვნისათვის. მხოლოდ უნდა ვიგულისხმოთ, რომ ამისი პასუხი ჩვენს ეკონომიურს აგებულებასა და წყობაში უნდა მოინახებოდეს. უეჭველია, ჩვენი უწინდელი ეკონომიური წყობა ისეთი ყოფილა, რომ ხალხს იქიდამ ჰქონია ის ქონებითი ძალ-ღონე, რომლითაც იგი გასძლოლია ამოდენა ვაი-ვაგლახსა და ომებსა ამოდენა ხნის განმავალობაში. აი საგანი ღირს შესანიშნავი და მეტად საინტერესო გამოსაკვლევად. ეს საგანი რომ თვალ-წინა ჰქონდეს ჩვენს ეხლანდელს მეისტორიეს, ამ საგანზედ რომ უეჭველი პასუხი მოგვცეს, ვიმედოვნებთ...

ფელეტონი

—

საკვირაო საუბარი

ე რა ზამთარია, რა სიცივეები დაიჭირა! ყველასაგან გაიგონებ. ყინვა დიდია; ამბობენ ქართლში თოვლი არ არისო, ქვემო-ქართლში მინდვრები უთოვლობით სულ წახდაო, თესლი მოსძრაო, ჯეჯილი აღარ გაჩნდა და არც გაჩნდებაო. ახლა თოვლიც მოგვივიდა...

ყოველ უბედობაში იმედიც სადმე გამოტყვრება, ამ ყინვისაგან ბევრს იმედი აქვს კალიის თესლს გააქრობსო და ავიწყდებათ, კალიის თესლი ისეთი რამ არის, რომ ხშირათ არც ყინვა სწყვეტს და არც წვიმა.

სიძვირეს ყველა უჩივის, ბაზარში ხორცი რიგიანი აღარ იშოვება, შეშა პატარა ურემი რვა-ცხრა მანეთია, პური ხომ ისევ ძვირათ არის.

მაგრამ წარმოიდგინეთ ცხრა მთასა და ცხრა ზღვას იქითა მხრიდამ, ამერიკიდამ, ამბობენ, პური მოუტანიათო. მოდი და ნუ გაიკვირებ! ისე იაფად როგორა ფასობს, რომ რა ჯანაბიდამ ამ ჩვენს შავ-ზღვაში გემებით პური მოჰქონდეთ?...

* *
*

რა ოხერი ხალხი ყოფილა ეს ამერიკის ხალხი. არა, თუ ღმერთი გწამს, ფული აკლიათ თუ რა არის? აულიათ თავი და მოაქანებენ საიდამ სად გემებსა, პური მოგვაქვსო! სულაც არა, ფულიცა აქვთ, პურიცა, ქვაცა აქვთ და კაკალიცა. გაუმაძღარი ხალხი რო იქნება, იქნება. ადამიანის თვალს შავი მიწის მეტი ვერა გააძღობს-რა. მაგრამ ყველაზე ამას ხომ ვერ ვიტყვით. აი ვთქვათ, ჩვენისთანა უხარბელი და კმაყოფილი ხალხი არ იქნება, ყველაფერზე ხომა ვიცით. იმდენი მოგვყავს პური, ღვინო, მატყლი, აბრეშუმი, საქონელი, რომ შინაურობაში გვეყოს. კარგი ამინდი დადგება, ხომ რა კარგი, თუ არა და ღმერთს შევსწირავთ. ღვიურათ ცოლშვილს ხომ გამოვიყვანთ და მეტი სად უნდა ვათრიოთ ქვეყნის-ქვეყნათა, აბა იყიდეთო. ვაჭრობას ხომ არ დავიწყებთ?

* *
*

ვითომ რათ გვინდა? ფული არა გვაქვს თუ. ფულის მეტა რა არის ამ ჩვენს ხალხშია. იმდენი ფულია, რომ წარმოიდგინეთ გაზეთების ყიდვაც კი შეიძლება. აი ვსთქვათ ვისაც უნდა, რომ ქვეყანაში იმაზე ცუდი არა თქვან რა, ფულს აძლევენ ან როგორმე ფულის შოვნას ჰპირდებიან გაზეთებსა და აჩუმებენ. აჩუმებენ კი არა, პირ-იქით ყურ-მოჭრილ ყმათ იხდიან! მაგალითად ჩვენი „დროება“-„ივერია“ თურმე დაქრთამულია. ასე ამბობს „აზრი“ ვითომ და არცხვენს.

* *
*

ვის უყიდნია ან დაუქრთამებია ეგ მკითხველმა თავში ქვა იცეს და შეიტყოს. მაგრამ შური კი ეტყობა „აზრსა“, იჭაჭება გულში ბოროტობს, რატო ჩვენი გაზეთი არ იყიდესო. ამდენი გაიჭაჭოს, რამდენიც იამებოდეს, რას დასდევს „დროება“ ის მარტო თავის-თავის სიკეთეს ეძებს და ფიქრობს, ვინც მეტს მამცეს, იმას მეც შესხმას ვეტყვიო!.. და თუ „აზრი“ გაჭირებაშია, გვითხრას, შეგვატყობინოს და ამ ქრთამად მიღებულის ფულიდგან უწყალობებთ რასმეს!...

* *
*

აი ვთქვათ „დროება“ ან „ივერია“ შარშან რომ მოსყიდულები არა ყოფილიყვნენ უფ. უთურგაულის სტატიას (რომელიც შარშან „დროებაში“ იყო დაბეჭდილი), დიდ ყურადღებას მიაქცევდნენ. იმათ კი ყურიც არ გაიბერტყეს. ღმერთიმც უშველოს „აზრს“, რომ ეს მოაგონა მკითხველებს. იმისავე „აზრის“ სიტყვით, ვიტყვით, რომ შარშანდელ ქართულ მწერლობაში უფ. გ. უთურგაურის უუვრცელესი სტატია ყოვლის ეჭვის უქონლად ჩავრიცხოთ **важнѣйшимъ и серьезнѣйшимъ явленіемъ** (ფრიად უმთავრეს და ფრიად სერიოზულ მოვლინებათაო.

დიახაც. ხუმრობაა, რაც იმან განსაცვიფრებელი რამა სთქვა და დააყვედრა ქართულს ლიტერატურასა და ლიტერატორებსა. სამი სიბრძნე გამოსთქვა:

1) რომ ქართველი კაცი, რა კი ქართველია, ციდამ ჩამოსულათ მიგაჩნიათო, თუნდა ათასი ავის მომქმედი იყოსო,

2) ძველის თაყვანის-მცემელნი ხართო და ძველობას ჰქადაგებთო და

3) ანტონ კათალიკოზის ენა სამაგალითო ენათ მიგაჩნიათო.

ერთიც კიდევ, თქვენ ვინა ბძანდებითო ქართველი მწერლებიო, ვინ მოგცათ უფლებაო, რომ სწერთო და ლაპარაკობთო.

* *
*

ხუმრობაა ამ აზრების მიყრუება! რამდენი სიბრძნეა ამაში? მკითხველი მე დამწამებს რას ლაპარაკობო, განა ბრმა ვარ და ყრუ ვარ გონება ჩლუნგიო, რომ არ შევიტყო ჩვენ მწერლებს რა ულაპარაკნიათ, ან რას ლაპარაკობენ, თუ ვიღაც უთურგაული ჯამბაზობს და ნიკოლაძე ტაკიმასხარათ უდგებაო?

* *
*

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ვცეს ვინმემ, ბევრს ნათელს მოჰფენდა აწმყოსა და მომავალსაც გზას გაუნათებდა.

ჩვენგან დიდი კადნიერება იქნებოდა, რომ ამ მძიმე საქმის გამოკვლევას შევსდგომოდით გაზეთის მოკლე წერილში. სწორედ მოგახსენოთ, ამისათვის არც მომზადება გვაქვს და არც საჭირო წყარო. ხოლო ფიქრად მოგვდის ორიოდე აზრი, ისიც ვარაუდობით ცნობილი, და ვგონებთ მეტი არ იყოს ის ორიოდე აზრი მკითხველსაც განვუზიაროთ.

ჩვენა გვგონია, სიკეთე ჩვენის ეკონომიურის აგებულებისა და წყობისა იმაში ყოფილა, რომ მიწა, ესე იგი, მამულ-დედული ცოტათ თუ ბევრად უფრო სამართლიანად მორიგებული ყოფილა ჩვეს ხალხში, ვიდრე სადმე სხვაგან. საკვირველია, რომ დღეს აქამომდე უმამულო, უბინაო კაცი ჩვენში თითქმის არსად არ მოიძევება. ამისთანა წყობამ მიჰმართა უსათუოდ ჩვენი ხალხი მიწით-მოქმედებას, რომელიც უფრო დაუშრომელი და მკვიდრი წყაროა ხალხისა და ქვეყნის საზრდოებისათვის, ვიდრე სხვა რამ. ხსნა ჩვენის ქვეყნისა ამ წყობაში უნდა ყოფილიყო და ვიდრე ამ წყობას უფრთხილდებოდნენ ჩვენი მეფეები, იმ დრომდე ქვეყანა ჩვენი ღონიერი ყოფილა და გასძლოლია მტერს ასე თუ ისე.

სიფრთხილე რაში უნდა აღმოჩენილიყო?

ჩვენს ეკონომიურს წყობაში ორ გვარი მდინარეობა იყო, როგორც ყველგან სხვაგან: ერთი სამსოფლო და მეორე საკომლო. პირველი მიიზიდებოდა ისე, რომ სოფლის წრეში ყოფილი მამულები, მიწა, მინდორი, ტყე საზოგადო, სამსოფლო ხმარებაში ყოფილიყო; მეორე ისე, რომ ყოველივე ეგენი განსაკუთრებულიყო. თუ საკომლო ფეხს გაიდგამდა და გავრცელდებოდა, მაშინ განსაკუთრებას მიწისას და მაშასადამე უსწორ-მასწორობას მიწის მფლობელობაში ფართო გზა გაეხსნებოდა და თუ სამსოფლო გაძლიერდებოდა, მაშინ იმ უსწორ-მასწორობას გზა შეეკვროდა.

აქედამ ცხადია ჩვენი მეფეები რას უნდა გაჰფთხილებოდნენ. როგორც ეტყობა, უფთხილდებოდნენ კიდეც, თუ არ მეფენი, თვითონ ხალხი მაინც. ეს იქიდამა ჰსჩანს, რომ ჩვეულებამ ფრთა შეაკვეცა საკომლო განვითარებას, რადგანაც ყველგან საკომლო განსაზღვრული იყო ზოგან ოცის დღიურითა, ზოგან ორმოცის დღიურითა მამულების ნოყიერებისა გვარად. ასე რომ ერთს კომლს სოფელში ჩვეულებით დადგენილზედ მეტი არ შეეძლო მამულები დაეჭირა. ტყისა და მინდვრის განსაკუთრება ხომ ყოვლად შეუძლებელი იყო და დღესაც აქამომდე ჩვენის ხალხის გონებაში ვერა თავსდება ის აზრი, რომ ტყე და მინდორი საკუთრება იყოს ვისიმე და არა სამსოფლო.

ბოლოს და ბოლოს ამ უკეთეს მხარეს ჩვენის ეკონომიურის წყობისას ყური აღარ ათხოვეს; გაიდგა ფეხი განსაკუთრებამ და კომლეულობამ, ჩამოვარდა უსწორ-მასწორობა მიწის მფლობელობაში არამც თუ კომლთა შორის, არამედ სოფელთა შორისაც. არიან ეხლა იმისთანა კომლეულნი გლეხთა შორის, რომელთაც დაუპყრიათ სოფლის მამულები ასის, ორასის დღისა და რომელთაც თავისი ხიზნები ჰყავთ, ყმებზედ უარესად შეწუხებულნი. არიან იმისთანა სოფლებიცა, სადაც ოთხი-ხუთი კომლია და ხუთას-ექვსასი დღის სასოფლო მამულები აქვთ, მაშინ როდესაც მათ გვერდით სხვა სოფელია, სადაც მიწა ენატრებათ და არ იციან, ვიწროობისა გამო, რა ქნან და საით წავიდნენ.

ამ შემთხვევაში მთავრობა ყოვლად შემძლებელია.

ვინატროთ, რომ მთავრობამ ამ საქმეს ყურადღება მიაქციოს რაც შეიძლება მალე. პირველი და უდიდესი საქმე, რომელიც ეხლა რიგში გვიდგა ეკონომიურს გზაზედ, ჩვენის ფიქრით, ზემოთქმული საგანია.

ახალი ამბები

დღეს, კვირას, შუადღეზე, თფილისის თავად-აზნაურთა სადგილმამულო ბანკის სადგომში (სოლოლაკზე, ორლანოვის სახლში) იქნება საზოგადო კრება „საქართველოში წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებისა". ამ კრებამ სხვათა შორის უნდა ამოირჩიოს ერთი ან ორი ახალი წევრი გამგეობისა და აგრეთვე უნდა უყაროს კენჭი იმათ, ვინც თვითონ საზოგადოების წევრად ჩარიცხვის სურვილი განაცხადეს.

* * *

ჩვენ შევიტყეთ, რომ ყალბი ბილეთების გამკეთებლებისა და გამავრცელებლების საქმე მომავალ 3 მარტს იქნება თფ. ოლქის სასამართლოში განხილული.

ამ საქმის თაობაზედ სულ 36 ბრალდებულნი ყოფილან დაჭერილნი, ერთი ამათგან მოკვდა; მოწმეებად 176 კაცია დაბარებულნი, რამდენიმე ექსპერტი და 12 ადვოკატი.

რადგან სამოქალაქო ოლქის სასამართლოში ისეთი დიდი ზალა არ არის, რომ ამდენი ხალხი და ამათ გარდა მაყურებლებიც დაეტიოს, ამის გამო ამ საქმის განხილვა სამხედრო ოლქის სასამართლოში იქნება.

* * *

ამბობენ, რომ ამ დღეებში ამერიკიდამ ფქვილი მოუტანიათ ჩვენს ქალაქში გასასყიდლად; სამი ვაგონი სავსე მოსულა ვიღაც ვაჭრის არარატიანის სახელობაზედ!

ამასაც მოვესწარით, რომ პურითა და ღვინით განთქმულს საქართველოში, საქართველოში, რომელიც ორ თავის ოდენა ქვეყანას უნდა არჩენდეს, ცხრა მთა და ცხრა, ზღვა გარდაღმიდამ მოაქვთ პური გასასყიდლათა! თუ მოაქვთ, ალბათ ამოდენა გზის ხარჯსაც გამოდიან და აქ მოგებით გასყიდვის იმედიცა აქვთ...

* * *

თფილისის სამხედრო ოლქის სასამართლოში გაარჩიეს ამ დღეებში მილიციის პრაპორსჩიკის თ. ნაკაშიძის საქმე, რომელსაც აბრალებდნენ პოდპოლკოვნიკის მედვედევის მათრახით ცემას. სასამართლომ ამ დანაშაულობისათვის გარდაუწყვიტა თ. ნაკაშიძეს ყველა ქონებით უფლების ჩამოხდა და ციმბირში გადასახლება ათის წლის ვადითა.

როგორც გენებებოდეს, ჩემო შემრისხველო მკითხველო, ისე იფიქრე. გინდა პირველს დაუძახე ჯამბაზი და მეორეს ტაკიმასხარა, გინდა მწერლების ნალაპარაკევი და ნამოქმედარი მოიგონე, — შენი ნება იყოს.

დიდი ღრმა აზრები კია, ისეთი ღრმა აზრებია, რომ რა კი შარშან ვერ გაიგეს, ახლა „აზრომა" გადასთარგმნა იმავე უფ. შთურგაულის შემწეობითურთ, აგება ახლა მაინც დააფასონო. ამბობენ, ეს სტატია უფ. შთურგაურისა და უფ. ჭრელაშვილის უკვე დაბეჭდილი „თავ-დაჭერილი ხუმრობა" და სხვა ახალი თავ-აშვებული ხუმრობა ცალკე დაიბეჭდებაო, რომ საშვილი-შვილოთ მაინც დარჩეს მოსახსენებლათაო, რადგან ეხლანდელმა მუხანათმა წუთმა-სოფელმა ვერ დააფასა მათი შრომა. ჭრელაშვილის „თავ-დაჭერილი ხუმრობა" კი დაავიწყდა „აზროს." საჭირო იყო მოეხსენებინა. მაშინ მართლა რომ სრულათ მოხსენებული იქნებოდა და **„важнѣйшія и серьезнѣйшія явленія грузинской литературы 1879 года, безъ всякого сомнѣнія."**

* * *

თუ, მკითხველო, უმანკო ხარ და გული ღვარძლიანი არა გაქვს, სიხარულით უყურებ, როდესაც ორი მოძმე კაცი ერთს მუშაობაზე დამდგარი წინათ ცალ-ცალკე მოჯაფე ერთმანეთს ხელს მისცემენ და ერთმანეთს დაეხმარებიან. კეთილი გული ამას გრძნობს. მე ეჭვი არა მაქვს, მკითხველო, შენ კეთილ-გულობაში და დარწმუნებული ვარ შენმა ქართველურმა კაი-გულობამ ეს იგრძნო, როდესაც „დროებისა" და „ივერიის" შეერთება შეიტყო. შენ კარგათ იცი, რომ, დავით გურამიშვილისა არ იყოს, შავ-ბედს ჩვენს ისტორიას თავიდამვე გაუხდივართ ერთი ორად.

კარგს საქმედ ჩასთვლი, როდესაც ორნი ერთად შეიყრებიან განა?

მაგრამ ბრძენი კაცები აგრე არა ფიქრობენ. აი „აზრის" აზრის კაცები ამბობენ „ივერიის და დროების" შეერთება იმას დაჰბადებსო, რომ ერთმანეთს დაუშლიან ავზე ავის თქმასა და კარგზე კარგის თქმასაო. ასე რომ ვითომც არც ავს იტყვიანო და არც კარგსაო. მე ძალიან მამწონს ეს. ბურთი და მეიდანი მე, „აზრს," დამრჩებაო. მთქმელი თუ გამოვა ვინმე, იცოდე, რომ მე ვიქნებიო; თუ ვისმე გაქვთ სათქმელი, ავზე ავი ანუ კარგზე კარგი, „დროება-ივერიაში" კარი დახშული გაქვთო, „აზრში" მოდითო; ვისაც ავის და კარგის გაგება გინდოდეთ, ჩემი ფურცლები წაიკითხეთო: ყველა შეშუდის საკითხავს იპოვნითო. „დროება-ივერიაში" სულ დამპალი საქონელიაო. ყველანი ჩემ საქონელსაო უნდა მეთქვა, ჩემ ნომრებსა ყიდულობენო.

* * *

ამ კვირას ვაზეთებში ცოტაოდე ლაპარაკი იყო ჩვენს ქართულ თეატრზე. წარსულ ოთხშაბათს წარმოდგენილს „პინტოზე" ჩამოვარდა ლაპარაკი. შენიშნული იქმნა ისა, რომ „პინტო" კარგა არ წარმოადგინეს. ყველას არ მოვიხსენებთ, ვინ რა თქვა, ვინ თავი გაიმართლა. მხოლოდ ჩვენ ეს აზრი გამოვიტანეთ, რომ თუ აქამომდე ძნელი იყო, ახლა მაინც საჭიროა მომეტებული ყურადღება მიაქციონ პიესების კარგა დადგენას, როლების შესწავლას და საერთოთ რაც თეატრს შეეხება.

მწერლებს შრომა მართებთ ახალი პიესების გადმოთარგმნისა, გადმოკეთებისა და წერისათვის. ეხლა-და-ეხლა ძალიან გვემცნევა რეპერტუარის სიღარიბე. გულ-გრილათ ყურება ცოდვაა მწერლებისათვის.

მეორეს მხრით პიესების ამსრულებელთაც მეცადინეობა უნდა იხმარონ, მოსძებნონ პიესები, გადმოაკეთონ თითონვე ან სხვებს გადმოაკეთებინონ, წაახალისონ მწერლები წერისათვის, და თავისის მოუხერხებელის ასრულებით გული არ წაუხდინონ.

ერთი, მხოლოდ ერთი სიყვარული ხელოვნებისა, თეატრისა, გავიძღოლოთ წინა. ნუ მივწვდებით ერთმანერთს და შეცდომის მოუხერხებლობას უსვინიდისობაში ნუ ჩამოვართმევთ. დავეხმაროთ ერთმანერთსა, ჩვენი რჩევა გავაგონოთ სხვისი გავიგონოთ მშვიდობიანობით და გულაუმღვრეველად. ერთის სიტყვით იოლათ წავიყვანოთ.

* * *

საქმე დაწყებულია, თავშივე ყოველიფრის სისრულე ყოვლად-შეუძლებელია. მაგრამ არც თვალი უნდა ავიბათ და გული დავაჯეროთ, რომ ეს არის ყველა გაკეთდაო. ჯერ ბევრი, ბევრი რამ ნაკლულევანება აქვს ჩვენს თეატრსა. ყოველი შრომა, რაც უნდა მცირე იყოს, თეატრისათვის საჭიროა. მოვიტანოთ შეძლებისა-დაგვარათ, რაც შრომა შეგვიძლია და რამდენიც შეგვიძლია თეატრის დასადგენათ და დასამკვიდრებლათ.

დარწმუნებული უნდა ვიყვეთ, ჩვენის ხალხის წარმატებისათვის ეს ღვაწლი ჩვენს დროს დიდ ნაყოფიერ ღვაწლათ ჩაეთვლება...

ანნხატელი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მეითხრეს, რომ ამ ერთობ სასტიკ გარდაწყვეტილებაზედ ბრალდებული კასსაციურ საჩივრის გაგზავნას აპირებს პეტერბურღის მთავარ სამხედრო სასამართლოში.

* * *

ჩვენი გაზეთის გუშინდელს ნომერში „თფილისის მოამბისაგან“ ნახიჩევნიდამ მიღებული ტელეგრამმა იყო გადმობეჭდილი, რომელიც გვაცნობებდა, რომ ამ ქალაქში ისეთი შიმშილობა არისო, რომ ერთმა კაცმა, ამ შიმშილის გამო, თავი მოიკლაო და ხალხი დიდს გაჭირებაში იმყოფებაო.

ამ ცნობის თაობაზედ დღევანდელს „კავკაზში“ იწერებიან, რომ მართალია, ნახიჩევნის უეზდის სოფლებში პურის სიძვირე არისო, მაგრამ ეს იმისაგან წარმოსდგებაო, რომ ყინვებისაგან წყლები გაყინულია და წისქვილები ვერ მუშაობენო; თვითონ ნახჩევანში კი პური გირვანქა 6 კაპეიკად ისყიდებაო. შიმშილის გამო აქ არავის არ მოუკლავს თავიო. ნახჩევნის უეზდში პურის დასარიგებლად შარშან დეკემბერში მთავრობამ 10,000 მანეთი დანიშნაო და ახლაც კიდევ 10,000 მანეთი მისცა თვითონ ქალაქ ნახჩევნის ღარიბ მცხოვრებლების დასარიგებლათაო.

* * *

წლევანდელისთანა დიდი თოვლი დიდი ხანია არ უნახვს ჩვენს ქვეყანას. კახეთიდამ, ქართლიდამ, იმერეთიდამ, სამეგრელოდამ და სხვა მხრებიდამ ერთ-ხმად გვწერენ, რომ მოხუცებულები არ მოსწრებიან ამისთანა ღრმა თოვლსა და საშინელ სიცივესაო. სოფლის გზები სულ შეკრული არისო. ზომბორზე გარდასვლა არ შეიძლებაო.

მაგრამ სოფლის გზები რაა, როდესაც რკინის გზაც კი თითქმის შეკრულია, ორ-სამ დღეში ძლივს ერთხელ მოაწევს-ხოლმე მატარებელი ფოთიდამ თფილისში, ისიც ვინ იცის რამდენი წვალებით, რა გაჭირებით...

ჩვენს დრამმატიულ ლიტერატურას სამი ახალი თვალთ-საჩინო თხზულება შეემატა ამ ცოტა ხნის განმავალობაში:

თ. აკაკი წერეთელს დაუწერია სამ-მოქმედებიანი დრამმა ჩვენის ისტორიულის ცხოვრებიდამ, სახელად „ქუდურ-ხანუმ, რომელიც ბევრის მხრით შესანიშნავი და გამოსაჩენი თხზულებაა.

უფ. გიორგი წერეთელმა დასწერა სამ მოქმედებიანი დრამმა „ოჯახის ასული“, რომლის შინაარსი ჩვენი ახლანდელი ცხოვრებიდამ არის აღებული.

უფ. პეტრე უმიკაშვილს დაუწერია აგრეთვე სამ-მოქმედებიანი კომედია—ხუმრობა „მისანი“, რომლის შინაარსი გამოღებულია „სიბრძნე სიცრუის“ წიგნიდამ და შეეხება საქართველოს ისტორიულ ცხოვრებას ასის წლის წინათ ქრისტეს დაბადებამდინ.

კავკასიის გეოგრაფიულ საზოგადოების ცნობათა უკანასკნელ ნომერში გამოცხადებულია, რომ ამ მოკლე ხანში შეუდგებიან პ. უსლარის თხზულების ბეჭდვას, სახელად „კავკასიის ისტორია“.

* * *

გაზეთი „ობზორი“ გვაცნობებს მეორე სასიამოვნო ამბავს კავკასიის სწავლა განათლების მმართველის უფ. იანოვსკის განზრახვაზედ: უფ. იანოვსკი ცდილობსო, რომ თფილისში ტეხნოლოგიური ინსტიტუტი გაიმართოსო.

ვინც ჩვენი ქვეყნის ბუნებას იცნობს და იმის საჭიროებას უეჭველია, დათანხმდება, რომ ამ გვარ უმაღლეს სპეციალურ სასწავლებლის გამართვას თფილისში დიდი მნიშვნელობა ექმნება მთელი კავკასიისათვის.

* * *

ხვალ, 21 იანვარს, თფილისის ქალაქის რჩევაში შემდეგ საგნებზე იქნება სჯა:

1) მოხსენება ქალაქის გამგეობისა იმ საქალაქო მიწის თაობაზედ, რომელზედაც პიროტყვებისათვის საავათმყოფო უნდა აშენდეს;

2) მოხსენება გამგეობისა ბირჟის იზვოსჩიკების ტაქსაზედ;

3) წინადადება ხმ. იზმაილოვისა რჩევის დადგინებითა და პროტოკოლების შედგენის თაობაზედ;

4) მოხსენება გამგეობისა ცეცხლისაგან ურთიერთ დაცვაზედ;

5) მოხსენება გამგეობისა რკინის გზის სტანციამდინ შოსსეს გაკეთებაზედ;

6) თხოვნა მესჩანების უსტაბაშისა იმაზედ, რომ მილიციონერების ტანისამოსისთვის დახარჯული 6,000 მან. რომელიც ქალაქის ხაზინიდამ იყო აღებული, ქალაქმა აღარ გადაახდევინოს მესჩანების გამგეობას.

„დროების“ კორრესპონდენცია

—

ფოთი, 14 იანვარს. წარსულის თვის ექვსიდან რომ დაიწყო ღრუბლებმა არევა, მას შემდეგ იანვრამდის მზე თვალით აღარ გვინახავს; იანვარში ორიოდ დღეს თვალები გამოაჭყიტა, ცოტა იმედი მოგვეცა გამოდარებისა, გვიხაროდა დეკემბერს მოვრჩითო, მაგრამ ამ იანვარმა უარესი გვიყო: ისეთი საშინელი ქარიშხლები და ბუქ-კორიანტელი დაიწყო, რომ კაცი გარეთ ვერ გამოდის; დეკემბერიც დაგვავიწყა და მარტიც. ამაზეა ნათქვამი: „ვაის გაევყარეო და ვუის შეეეყარეო!“ საათში ათ ნაირი ცვლილებაა ჰაერისა; ვნახავთ განათლდა, ვნახავთ ისე ჩაბნელდება ღრუბლებისაგან, რომ უსანთლოთ აღარა ჩანს-რა; შემდეგ ამოვარდება ქვეყნის დამაქცეველი ქარი, მერე თოვლი, მერე ხოშკაკალი და სხვა ამისთანები. მცხოვრებლებს იშვიათად ახსოვსთ დიდი ზამთარი ფოთში, ხოლო არა ესე ხანგრძლივ: ერთი კვირა ანუ ათი დღე ყოფილა. ეხლა კი ჯერ თვე ნახევარია, და შემდეგ კიდევ ღმერთმა იცის რა იქნება. ნეტავი ზაფხულიც ზამთრათ არ გადაგვექცეს, და ამ ამინდებს ჩვენი ჭირი წაუღია, როგორც არის უძლებთ.

ვინ ფოთი და ვინ არშინ ნახევარი თოვლი ან წყლის გაყინვა!...

არც ერთი პარახოდი თავის დანიშნულს დროზედ აღარ დადის, ცუდის ამინდების მოწყალებით. მადლობა ღმერთსა, რკინის გზა გვაქვს, თორემ თქვენი მტერი რა გვეშველებოდა, მშივრები დავიხოცებოდით.

ზღვაც და სოფლების გზებიც შეკრულია, არსაიდან არაფერი ხორაგეულობა, საზარდი არ შემოდის. გაგვიჭირდა ცხოვრება. ბარდა ბევრი რუსული ხარის ხორცისა არა იშოვება-რა. ფრინველობა ხომ კელავიანდებულათ ვინ ნახა. თუ სადმე რკინის გზიდამ ვინმე პასაჟირი მოიტანს გასასყიდლათ, თავის მამის ფასსაც ზედვე ადებს; მუჭის ტოლა ქათამი მანეთად იყიდება, ბატი შვიდ აბაზად ღირს, კვერცხი თითო სამი კაპეიკი, თევზეულობა და სხვა ზაკუსკეულობა ხომ სრულებით არ იშოვება. მადლობა ღმერთსა პური მაინც იშოვება; ეხლა ესეც გაგვიჭირდა: რკინის გზით მოყვანილი სალდათები, რუსეთს მიმავალნი, დაემწყვდნენ აქ და რაც ფურნეებში პური ცხვება, სულ ესენი სჭამენ, ცხობას ვერც კი ასდიან; რაც ვაჭრებს დარჩენილი გალეტი ჰქონდათ, სულ გაასაღეს.

როგორც ზევითაც ვსთქვი, კვლავაც ყოფილა ასე ატეხილი ამინდები მაგრამ არა ესე დიდს ხანს, ერთი რამ გეში ანუ სანდალი, მსხვერპლი და მერე დაწყნარებულა; დეკემბერში შარშან სამი გემი იმსხვერპლა და სანდლებიც; წელს იანვარი ცდილობს თავის წილიც იმსხვერპლოს რამე, მერე იქნება თავი დაგვანებოს....

ე. ბ.

წერილი რედაქციისადმი

—

ხვალ უნდა მოხდეს საერთო ყრილობა „წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოებისა“ საქართველოში. საგნათ მათ ექნება ახალი წევრების მიღება და მმართველობის წევრების შევსება. მე მსურს ორიოდე სიტყვა წარმოვსთქვა შესახებ უკანასკნელი საგნისა.

ჩემის აზრით, საზოგადოების მართველობა მარტო ორი ახალი წევრი კი არ უნდა შეიმსოს, როგორც „დროებაში“ იყო ამას წინეთ ნათქვამი, არამედ მმართველი წევრების რიცხვმა ერთი-ორათ უნდა იმატოს, ესე იგი ექვსი ახალი წევრი უნდა იქმნას ამორჩეული. ამას მიუცილებელ საჭიროებად ხდის ის გარემოება, რომ „წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ საქმენი არიან მეტად რთულნი, მეტათ მძიმენი, ბევრ დროს, ზრუნვას და მეცადინეობას ითხოვენ, ხოლო მმართველობის წევრნი კი იძულებულნი არიან მოახმარონ მათ მხოლოდ თავისუფალი დრო, რომლითაც არც ერთი მათგანი მდიდარი არ არის...

რადგანაც სფერია, ასპარეზი საზოგადოების მოქმედებისა არის მთელი საქართველო, ამიტომ ეს ექვსი ახალი წევრი იმ სახით უნდა იქმნას ამორჩეული, რომ ყოველ კუთხეს საქართველოსას ჰყავდეს თავისი წარმამადგენელი მმართველობაში. ეხლანდელი მისი წევრები სულ ქართლ-კახელები არიან. იმერეთი, სამეგრელო, გურია, რაჭა, ახალციხის მხარე და თუშ - ფშავ - ხევსურეთი მოკლებულნი არიან წარმომადგენლებსა.

საჭიროა და სამართალიც მოითხოვს, რომ ეს ნაკლულევანება მართველობისა მოისპოს და მისს წევრთა შორის ერთი იმერელი, ერთი მეგრელი, ერთი გურული, ერთი რაჭველი ერთი ჯავახი და ერთი მთიული. რადგანაც საზოგადოების საქმე თითქმის მთლად პედაგოგიურია ამიტომ ეს წევრნი უთუოდ უნდა იყვნენ იმ პირების რიცხვიდგან, რომელნიც ბევრად თუ ცოტად დახელოვნებულნი არიან ამ საქმეში და სპეციალისტებათ ირიცხებიან. წინაალმდეგ შემთხვევაში საქმე ვერ იწარმოებს სანატრელის სიჩქარით და წარმატებით.

ი. გოგებაშვილი.

უცხოეთი

—

წვრილი ამბები. ერთს ფრანციულ გაზეთში იწერებიან ფილიპოპოლიდამ, რომ უწესოება, რომელიც შობის წინა-ღამეს მოხდა არც ისე მეტისმეტი იყოო, როგორც იწერებოდნენო. მართალია, ერთს ბერძნულ საყდარში ხალხი შეცვივნილა და ღვდლისათვის ცისკარი უწირვინებია, მაგრამ არავითარი ძალა არ ყოფილა ხმარებული.

— პრაგიდამ იწერებიან ერთს ავსტრიელ გაზეთში, რომ იქაურ დამოჟნაში მრავალი სოციალ-დემოკრატული წიგნები და ბროშურები უპოვნიათ ჩეხიურ ენაზედ, რომელნიც ბოგემიაში გასავრცელებლად იყვნენ დანიშნულნი.

— საფრანგეთის დეპუტატთა პალატში უფ. ლუი-ბლანს წინადადება შეუტანია, რომ სრული ამნისტია იქმნეს გამოცხადებულიო. პალატს გადაუწყვეტია თურმე, რომ ეს საქმე ეხლავე იყოს განხილული და გარდაწყვეტილიო.

— კაბულიდამ იწერებიან თურმე, რომ ინგლისებმა უმთავრესი სერდარები დაიმორჩილესო.

სამართალი

თფილისის ოლქის სასამართლოს სისხლის სამართლის განყოფილებაში დანიშნულია შემდეგ პირების საქმეები განსახილველად:

21). იანვარს

1). ნიკო ხოსრობაშვილისა—ბრალდება ლესნიჩის ყორღანოვის შეურაცყოფა, როდესაც ეს თავის თანამდებობას ასრულებდა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

22 იანვარს

1). ყალაღ ქიაზუმ-ოღლისა—ბრალდება ალ-შისალ-ოღლის მოკვლა.

2). ზაქარია ელიაშვილისა და თედორე გიგოლაშვილისა — ბრალდებათ ტუსაღების გაშვება.

24). იანვარს

1). ზურაბა გორგაძისა—ბრალდება ხაველ ლუკოკვინის გაცარცვა.

26). იანვარს

1). კურბან ბაირამ-ოღლსა, გიგოლა ამზნანარაშვილისა იოსებ კელენტარაშვილისა, რომელთაც ბრალდებათ თ. ჯორჯაძის გაქურდვა.

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

—

ᲙᲔᲠᲫᲝᲑᲘᲗᲘ

ᲨᲐᲑᲐᲗᲡ, 26 ᲘᲐᲜᲕᲐᲠᲡ

თფილისის თეატრში იქნება

ᲡᲞᲔᲥᲢᲐᲙᲚᲘ

ᲓᲐᲛᲨᲔᲣᲚᲗᲐ ᲡᲐᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲝᲓ

მონაწილეობას მიიღებენ: რუსის, ქართველის და სომხის არტისტები, აგრეთვე თ. დ. ბ. ერისთავი, ო. ვ. ძალცოვისა, პ. ადამიანი, ქ. სირანუშ და სლავიანსკი თავის ხორით.

ადგილების დაჭერა სპექტაკლისათვის შეიძლება ამ ორშაბათიდამ, 21 იანვრიდამ, „თფილისის მოამბის“ რედაქციაში.

(7—1)

თფილისის ხელოსანთა კრების სტარშინების ბჭობა ამით აუწყებს უფ. წევრებს, რომ ამას იქით კვირაობით იქნება „ვეჩერები“ მუზიკით და საზანდარი აბდულ ბალირათი, ოთხშაბათობით კი მასკარადები იქნება. მომსვლელთ ამ საღამოებზედ უნდა გადაიხადონ ფასი: ქალებმა, როგორც მოყვანილთ წევრებისაგან ის სტუმრებისაგან თითო მანეთი, კაცებმა კი „ვეჩერებისთვის“ 1 მან. და 50 კაპ. მასკარადისათვის 2 მან. ფორმა ტანისამოსისა: სამხედრო კაცნი უნდა იყვნენ სერთუკით და ეპოლეტებით, ხოლო სამოქალაქონი შავის სერთუკით. მოტანციები ვალდებულნი არიან პერჩატკები ეცვათ.

დაიწყობა 8 საათზე, გათავდება ორზე.

(2—2)

ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲡᲜᲝ ᲙᲚᲣᲑᲘ

თფილისის სახელოსნო კრების (კლუბის) სტარშინების რჩევა სთხოვს უფალთ თავი წევრთა, მობრძანდნენ საზოგადო კრებაზედ, რომელიც იქნება შაბათს ამ 26 იანვარს საღამოს 7 საათზედ, ზოგიერთ ისეთ მძიმე საქმეების განსახილველად, რომელნიც კრებას შეეხებიან.

(4—3)

ᲡᲐᲮᲐᲖᲘᲜᲝ

ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲒᲣᲑᲔᲠᲜᲘᲘᲡ ᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ (პრავლენიე) აცხადებს, რომ ამა 1880 წლის 8 თებერვალს დანიშნულია ვაჭრობა (ტორგი) იმ სახელმწიფო ზვარის გასყიდვაზედ, რომელიც მდებარეობს თელავის უეზდის სოფ. კონდოლში და რომელიც შეიცავს 2, 200 ოთხ-კუთხ საჟენს. ვაჭრობა დაიწყება 1, 200 მანეთიდამ. სამიდღის შემდეგ ხელ-მეორედ ვაჭრობა იქნება.

(3—2)

ᲙᲐᲕᲙᲐᲖᲘᲘᲡ ᲐᲥᲔᲗᲐ ᲛᲮᲠᲘᲡ ᲞᲠᲘᲙᲐᲖᲘ საყოველთაოდ აცხადებს, რომ ამა 1880 წლის 18 თებერვალს ქუთაისის გუბერნიის სამმართველოში გაისყიდება ქუთაისის მცხოვრების სალომე ყაუხჩოვის მამული სახლი რომელიც 5, 000 მანეთად არის დაგირავებული 1872 წლის პრიკაზში. ვისაც ამ მამულის დაფასებით სიის ნახვა ჰსურს, შეუძლიან ყოველგვარი ცნობები მიიღოს ქუთ. გუბ. სამმართველოდამ.

(3—2)

ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲘᲡ ᲐᲥᲔᲗᲐ-ᲛᲮᲠᲘᲡ ᲞᲠᲘᲙᲐᲖᲘ აცხადებს, რომ ამ თებერვლის 4-ს გაისყიდება შემდეგ პირთა უძრავი ქონება (სახლები), თავის დროზედ პრიკაზის ვალის გადაუხდელობისათვის; სამის დღის შემდეგ ხელ-მეორედ იქნება ვაჭრობა.

1). ამალია ვერჟბიცკის სახლი, თფილისში, 2 განყოფილების 11 უჩასტკაში, ელიზავეტის ქუჩაში, რომელიც ალ. ლიპინსკის ეკუთნის, 1871 წ. 4, 500 მან. და 1875 წ. 1, 250 მან.

2). ანნა როგოვენკის სახლი, თფილისში, 2 განყოფ. 11 უჩასტ. კორაჩნის ქუჩაზე, 1872 წ. 6, 000 მან., 1873 წ. 1000 მან., 1875 წ. 4, 315 და 1876 წ. 3, 000 მან.

(3—2)

ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲘᲡ ᲞᲠᲘᲙᲐᲖᲨᲘ 11 თებერვალს ამ 1880 წ. იქნება ვაჭრობა ქვემო მოხსენებულ პირთა უძრავ ქონების გასყიდვაზედ თავის დროზე პრიკაზიდამ აღებულის ვალის გადაუხდელობისათვის. სამი დღის შემდეგ ხელ-მეორედ ვაჭრობა იქნება:

1). ივანე ბაბიევის სახლი 1 განყოფ. 2 უჩასტკაში, 1879 წ. 1, 400 მან.

2). მარიამ დემეროვის სახლი 2 განყოფ. მე-14 უჩასტ. 1870 წ. 300 მან.

3). თფ. მოქალაქის ასლან იქიევის, 1 განყ. უჩასტკ. 1872 წ. 3, 750 მან.

4). თფ. მოქალაქის ხაბიბელა ალიბეგ ტრეგულოვის სახლი, ჩუღურეთში, 1875 წ. 4,400 მან. და 1877 წ. 1000 მან.

5) თფ. მოქალაქის გრიგორ თორონოვის სახლი, ავლაბარში, 1875 წ. 1,200 მან.

ვისაც ამ სახლების ჰყიდვა ჰსურს, დაწვრილებითი პირობა და აგრეთვე დაფასებით სიები პრიკაზში ნახოს.

(3—2)

ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡᲐᲒᲐᲜ

ᲓᲦᲔᲘᲡ ᲘᲥᲘᲗ ᲧᲝᲕᲔᲚᲒᲕᲐᲠᲘ ᲢᲔᲚᲔᲒᲠᲐᲛᲛᲔᲑᲘ ᲓᲐᲘᲑᲔᲭᲓᲔᲑᲐ „ᲓᲠᲝᲔᲑᲐᲨᲘ“ ᲘᲛᲐᲕᲔ ᲓᲦᲔᲡ, ᲠᲐ ᲓᲦᲔᲡᲐᲪ ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲠᲩᲔᲜ ᲒᲐᲖᲔᲗᲔᲑᲨᲘ ᲘᲥᲜᲔᲑᲐ ᲓᲐᲑᲔᲭᲓᲘᲚᲘ, ᲓᲐ ᲐᲠᲐ ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲓᲦᲔᲡ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲐᲥᲐᲛᲓᲘᲡᲘᲜ ᲘᲑᲔᲭᲓᲔᲑᲝᲓᲐ ᲮᲝᲚᲛᲔ.

ამას გარდა „დროებაში“ დაიბეჭდება სახაზინო ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ: ᲡᲐᲘᲜᲢᲔᲜᲓᲐᲜᲢᲝᲡᲘ—სხვა-და-სხვა პოდრიადებისა (იჯარებისა), პოსტავკებისა და სხვ. და აგრეთვე ᲞᲠᲘᲙᲐᲖᲘᲡᲐ—მამულების გასყიდვის თაობაზედ.

1880 ᲬᲔᲚᲡ

„ᲓᲠᲝᲔᲑᲐ“-„ᲘᲕᲔᲠᲘᲘᲡ

ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲐᲖᲔᲓ

1880 წლის 1 იანვრიდამ გაზეთი „დროება“ და ჟურნალი „ივერია“ ერთდებიან და იყოლიებენ ერთსა-და-იმავე საზოგადო რედაქციას, რომელიც შესდგება ამ ორივე ჟურნალ-გაზეთის აწინდელ რედაქციებისაგან და თანამშრომლებისაგან.

გაზეთი „ᲓᲠᲝᲔᲑᲐ“ გამოვა ყოველ დღე, როგორც აქამომდე, მხოლოთ ფორმატი (თაბახის სივრცე) უფრო დიდი ექნება. ჟურნალი „ᲘᲕᲔᲠᲘᲐ“ კი გამოვა სამს თვეში ერთხელ სივრცით თორმეტი დიდი თაბახი.

ᲮᲔᲚᲘᲡ-ᲛᲝᲬᲔᲠᲐ

მიიღება თფილისში: „ᲓᲠᲝᲔᲑᲐ“-„ᲘᲕᲔᲠᲘᲘᲡ“ რედაქციაში, ერევნის მეიდანზე, შუა-ბაზრის თავში, თ. ლუარსაბ არღუთინსკის სახლში, № 2.

ქალაქს გარეშე მცხოვრებთა ამ ადრესით უნდა გამოგზავნონ მოთხოვნილება: *Въ Тифлисъ. Въ редакцiю „Дроэба“-„Иверiи“.*

ᲤᲐᲡᲘ

	წელიწადში.	6 თვეს.	3 თვეს..
„დროება“ და „ივერია“, ერთად	— 13 მან.	— 7 მან.	— 4 მან
ცალკე: „დროება“ — —	— 9 „	— 5 „	— 3 „
ცალკე: „ივერია“ — —	— 6 „	— 4 „	— 2 „

ცალკე ნომერი „დროებისა“ ღირება —5 კაპეიკი.

— — „ივერიისა“ — 2 მანეთი.

სხვა ვადებით ხელის-მოწერა არ მიიღება.

ხვედრი ფული ხელის-მომწერმა ჟურნალ-გაზეთის დაბარებისა-თანავე უნდა გამოგზავნოს რედაქციაში.

ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠᲔᲑᲘ „ᲓᲠᲝᲔᲑᲐ“-„ᲘᲕᲔᲠᲘᲘᲡᲐ“ { Თ. ᲘᲚ. ᲭᲐᲕᲭᲐᲕᲐᲫᲔ. ᲡᲔᲠ. ᲛᲔᲡᲮᲘ.

ოთხშაბათს, 23 იანვარს

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚ ᲢᲠᲣᲞᲘᲡᲐᲒᲐᲜ

საზაფხულო თეატრში წარმოდგენილ იქნება

ᲑᲔᲜᲔᲤᲘᲡᲘ Ქ. ᲛᲔᲡᲮᲘᲡᲐ

მონაწილეობას მიიღებს თ. ᲐᲙᲐᲙᲘ ᲬᲔᲠᲔᲗᲔᲚᲘ

I

ᲡᲙᲐᲞᲔᲜᲘᲡ ᲪᲣᲚᲚᲣᲢᲝᲑᲐ

მოლიერის სამ-მოქმედებიანი კომედია გადმოკეთებული ქართულად თ. აკაკი წერეთლისაგან

II

Ბ Უ Ტ Ი Ა Ო Ბ Ა

ვოდევილი ერთ-მოქმედებათ თ. აკ. ᲬᲔᲠᲔᲗᲚᲘᲡᲐ

ᲐᲜᲢᲠᲐᲥᲢᲔᲑᲨᲘ:

1) ᲣᲤ. Ვ. ᲐᲑᲐᲨᲘᲫᲔ იმღერებს კომიკურ კუპლეტებს,

2) ᲒᲐᲑᲣᲜᲘᲐᲡ ქალი იმღერებს ქართულ სიმღერებსა და

3) Კ. ᲛᲔᲡᲮᲘ წაიკითხავს იმერულ სცენებს.

ბილეთები ისყიდება თეატრის კასსირთან და აზნაუროვის მაღაზიაში.

დაიწყობა 7½ საათზე

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 19 Января 1880 г. Типографiя Меликова. გამომც. Ს. ᲛᲔᲚᲘᲥᲘᲨᲕᲘᲚᲘ. რედაქტორები ᲘᲚ. ᲭᲐᲕᲭᲐᲕᲐᲫᲔ და Ს. ᲛᲔᲡᲮᲘ